

Il-Belt Victoria

Rivista maħruġa mill-Parroċċa ta' San Gorġ - Ghawdex

Novembru - Dicembru 2001

Nru 123

**Il-Kelma
ta'
l-Arcipriet**

Il-festi li ġejjin jintroduċuna għal sena ġidla. Is-sena liturgika, li bdejnhha fl-ewwel Hadd ta' l-Avvent għandha l-iskop li tagħmel il-jelem u x-xhur tas-sena civili jiem u xhur 'insara'. Kif? Billi tagħmel minnhom jiem ta' tifkira, jiem li ifakkrura fil-ġrajiet tas-salvazzjoni tagħna li seħħew permezz ta' 'Gesu' Kristu u li dehru fil-ġrajiet tal-marti u l-qaddisim li laqgħu ill-Gesu' Kristu fil-hajja tagħhom ta' kuljum.

It-tifkira ewlenija fil-jil-ġejjin hi dik tal-Milied, tal-Tweliż ta' 'Gesu' Kristu. Hija festa essenzjalment 'Nisranja' imma li d-dinja serqitha minn għandna u rrendietha festa 'profana', jiġifieri mnezzha mill-preżenċja ta' Kristu filha. Illum huma hafna dawk il-bniedmin, imxerriġ minn-hu mad-din jaekk mhux ukoll fil-ġeżejjer tagħna, li mhux biss ma jiċċelebrawx il-Milied, bħala festa nisranja, imma li lanqas jafu li l-Milied huwa t-il-kirkira tal-Tweliż ta' l-Alla bhala bniedem fostna. Ma jafux li ir-rigali li nagħtu ill-xulxin huma tifkira tar-riġal ta' l-ghaqeb lell-Alla i-Midssier tana l-lbnu magħmul bniedem. Ma jafux li l-ikla l-kbirta tal-Milied hija ikkla li tirrapreżenta l-ġenerozita' li għandu jkollha ma' xulxin u specjalment ma' dawk li ma jistgħux irodidlu pjaċir bi-pjaċir. Ma jafux li t-tiżżejjin tal-Milied muhuwelx ghajji simboli taż-żina divina

li libiset lid-dinja meta din, bit-tweliż ta' 'Gesu' Kristu, saret l-ghamara ta' Alla li jixraq lu jħammar mhux f'għar għeri imma f'palazz imzejjen b'kull xorta ta' ġmien.

Għalhekk, l-ewwel dmir tagħna fil-festi tal-Milied li ġejjin hu li bl-imġieba tagħna nagħtu xhieda profetika tal-karattru Nisranji tagħhom. Kif? L-ewwelnett billi dan iz-żmien sabiħ ikun għalħnejn ikoll ġiem. Jeppi qed nisew wiqqas ill-xulxin u l-imħabba li għandu jkollina għal xulxin, naraw kif niximedja. Fejn inqasna ma' xulxin, nahfru ill-xulxin. Jeppi tibegħdha, nersqu lejn xulxin. Fejn offendejnejn wieħed ill-ihor, nagħmlu mela att ta' ttapptija u nsewwu ir-rabtiet ta' bejnietna. Jeppi għibna ruħna ingustament u bla ġenerozita' ma xulxin, naraw x'għandu xgħix. Minnixx biex minn-nistaxx u nsejju minn-nistaxx. Jeppi aljenajna ruħna u waqqajnej fin-nħas tal-bruda, inquju min-niħas spirituali u nimpenjaw ruħna f'hajja iktar vera ta' taħbi, karita' u tagħlim Nisranji.

Minbarra l-konverzjoni li għandha tkun l-impenn ta' kull Nisranji jew Nisranja, matul is-sena kollha imma specjalment il-festi Nisra, jehtieg li ngeddu wkoll il-partcipazzjoni tagħna fil-hajja tal-Knisijsa. Dan nagħmlu l-ewwelnett bis-sagreement tal-qar billi nitolbu mahfha għal drubietna, nircievu l-mahfha t'Alla u nirrikonċiċċaw rhna miegħu u mal-Knisijsa. Nagħmlu ukoll permezz tas-sehem shiħi tagħna fil-liturgija, permezz tal-Quddiesa u tal-bilb iż-żgħix li ġejġi minn-niċċi. Kemm tkun haġa

sabiha kieku lill-funzjonijiet liturgiċi li jsiru fil-knisja nagħtu aktar priorita' milli soltu naħtuhom aktar permezz ta' l-attendenza, imma wkoll biex sehem tajjeb, attiv u attent tagħna fihom.

Nistedinkom il-koll għall-festi tal-Milied, l-ewwel tas-Sena u l-Epifanija li jsir b'tant solennità' fil-Bażilika tagħna.

Nistieden lit-tfal u lill-familji kollha għan-Novena popolari li jkollna, mill-15 tax-xahar, kujum fil-5.00pm. Kemm hu importanti li l-ġenituri jaħfuta kull okkażjoni ta' tagħlim biex uledja jagħarf u s-sens veru tal-Milied sa minn ċkunithom. Dak li nitgħallu meta nsew nuzu żgħar ma nisew qatt. In-Novena tal-Milied għandha wkoll dan il-kollha u l-iskop ta' tagħlim.

Fl-ahħarnett, nieħu din l-okkażjoni blex ningħaqad ma' l-editur ta' din ir-rivista tagħna, biex nixtieq l-ikom ikoll qarrejja tagħna fil-ġeżejjer tagħna u emigrant, l-ikom ikoll is-semmeġġa tar-radju tagħna Lehen Il-Belt Victoria, u l-ikom il-koll membri tal-Komunita' Nisranja tagħna li tgħix fil-Belt Victoria jew 'il-barra minnha: Milied Qaddis u Sena Għida mimlija bir-risq u l-barka tal-Mulej.

Mons. Giuseppe Farrugia

**NAWGURAWLKOM MILIED HIENI
U SENĀ ĢDIDA MIMLIJA RISQ
U BARKA TAL-MULEJ**

IL-BELT VICTORIA

Rivista ta' kull Xahrejn

Ufficijju Editorjali: ĮCentru Parrokkjali San Ġorġ

Triq il-Karită, Victoria, Ghawdex.

Tel: 55 63 77 • Fax: 55 69 81

E-mail: sangorg@vol.net.mt

Website: www2.vol.net.mt/org/sangorg

MEMBRI ĠODDA FIL-KOMUNITÀ PARROKKJALI

- 29.09.01: MIGUEL, iben Mario Farrugia u Mary nee' Farrugia
- 04.10.01: ANTHONY, iben Frank Zammit u Frances nee' Buttigieg
- 05.10.01: LUKE, iben Jason Buttigieg u Carine nee' Gatt
- 07.10.01: DANIELLA, bint Anthony Grillog u Josette nee' Bugeja
- 21.10.01: DARREN CHIMA, iben Bennett Chima Njoku u Antonella nee' Formosa.
- 18.11.01: GABRIELLA, bint Marcel Mejlaq u Louise nee' Cremona
- 24.11.01: LORIANA, bint George Tabone u Anna nee' Theuma

INGHAQDU FIS-SAGRAMENT TAŻ-ŻWIEĞ

- 27.10.01: Terio Cassar u Diane Gatt

MARRU JINGHAQDU MA' KRISTU RXUXTAT

- 28.10.01: Michael Angelo Vella
- 14.10.01: Maria Dolora Cardona

DONAZZJONI B'RISQ IR-RIVISTA

Anthony Mercieca 30 Can \$

L-IKLA
TRADIZZJONALI
TA' L-AHHAR
TAS-SENA
Fil-Kumpless
tat-TEATRU ASTRA
It-Tnejn
31 ta' Dicembru 2001
mit-8.30 p.m. il-quddiem.
*Ikel - Logħob - Cajt
Mużika - Divertiment*
BOOKING MIFTUH

Isma' Lehen il-Parroċċa
fuq Radju
LEHEN IL-BELT VICTORIA
FM Stereo 104

Editorjal

SENA TA' HIDMA BLA WAQFIEN

Is-sena li ghaddiet kienet sena ta' hidma kbira u bla waqfiens fil-parrocco tagħna. Biżejjed insemmu dak li twettaw biex jitkompli tac-Centru Parrokkjali li ser ikun ir-riġal li l-parrocca tagħna ser tgawdi minnu fil-millenju l-ġidid. L-ghajnejna ta' bosta nies f'din il-hidma kienet apprezzata hafna u l-appel għal-self bla imghax intla qiegħi tajeb minn hafna u hafna. Tant li sakemm qiegħdha niktub diversi persuni ghadhom jersu lejn Mons Arciprijet u joffru l-ghajnejna tagħhom.

Il-hidma patorali komplet tingħata spinta matul din is-sena, mhux biss fil-funzjonijiet regolari li jsiru fil-Bahħiha u biss-servizz bla waqfiens ta' qar u quddies, imma wkoll b'inizjatti ġodda li qed jittieħdu. Insemmu fost l-ohra jaż-żejja fil-familji li ser jibdew dalwaqt, biex il-parrocca jkompili jkollha kuntatt ma din ic-cellula tant importanti tas-socjeti u tkun lista' tingħata l-ghajnejna li jkun hemm bżonn.

Matul is-sena li ghaddiet kompli jissahħħah is-servizz tar-radju u jidhrilna li nkunu nonqsu jekk ma nrroddux hajr ill Dun Effie Masini u ll-dawl kolha, kemm teknici kif ukoll xandara li joffru s-servizz tagħhom f'dan is-servizz ta' fejda. Hawn ta' minn iħarruk ukoll il-kwalita għolja tal-programmi li jiġu mxandra li jagħmlu l-İr-Radju Lehen il-Belt Victoria wieħed mill-ahjar radjiġiet tal-komunita' fil-ġejjer tagħna.

Il-Ladies Society, il-Kumitat Storiku Kulturali u l-Kumitat tal-Gimħa l-Kbira ma baqqħux lura biex jahdmu bla waqfiens fil-komunita' parrokkjali. Il-Ladies Society ma tieqaf qatt mill-hidma biex fil-waqfa li toħloq aktivitajiet rikreattivi u ohra ja tibgħi fondi b'tisq il-parrocca. Il-Kumitat Storiku Kulturali lanqas baqa' lura bil-ghajnejna tal-membri habrieķi tiegħi organiżza aktivitajiet mill-isbah matul is-sena. L-aktivitajiet tar-Randan, tal-Gimħa Mqaddsa u l-Festi ta' l-Ġhid hadu spinta 'i quddiem bl-impenn u li qed juru l-grupp li jidherha l-Gimħa l-Kbira.

Ma tistax thalli barra l-Grupp li jighin fit-tindif tal-knisja, il-Kumitat tal-pubblikazzjoni "San Ġorġ" li qed thejjina ghac-centinarju l-kbir tas-sena 2003, il-grupp ta' l-amar tad-dawl, dak ta' l-amar ta' gewwa l-knisja, il-Kor Laudate Pueri, u b'mod partikolari is-Socijeta' Filharmonika La Stella, u hafna u hafna nividju ohra li joffru l-ghajnejna tagħhom kull meta tigħi. Il-hidma li twettqet matul is-sena li ghaddiet hija l-isbah awgurju mhux bis għas-sena l-ġidda imma wkoll għas-snin li ġejjin.

Lil kull minn kien ta' ghajnejna għall-parrocco għażiżha tagħna nrroddulu hajr u nawgurawlu. Milled hieni u qaddis u sena ġidha mimlija ferh u hena fil-Mulej.

IL-KELMA T'ALLA SARET LAHAM

minn Mons Lawrenz Sciberras

Ui iehed mill-kliem ta' i-skrittura Mqaddsa li joqrob hafna lejn il-misteru kbir ta' l-Inkarnazzjoni tat-Tieni Persuna tat-Trinita' Mqaddsa huwa dak mehud mill-ktieb ta' Gherf. Dan it-test jaqra hekk: "Waqt il-henda ta' kwieta kienet tahhem fuq kolrox, u il-lejl kien jagbeż nofs il-mixja tiegħu, il-kelma setghana tiegħek mit-tron tas-sultan tas-sema, niżżeq bhal għellied qalix, f'nofs dik-lar misħuta". (Għerif 18, 14-15)

Missirijiet il-Knisja, fosthom San Ġwann Krisostmu, Oriġene, fil-Ortent, Sant'Amroġ u Santu Wistin fl-Oċċidit ikoll jaqblu flimkemm, li dan il-kliem spirat qed jirreferi għat-twelid ta' l-İben t'Alla. Twelid li kif isejjahlu San Ljuu il-Kbir huwa kollu miraklu haj ta' l-imhabba bla tarf ta' Alla. Tkun haġġa tassep f'waqtħa li matul dawn il-jiem hekk sbieħ tal-Milied, jiem li ma hemmx impar tagħhom matul is-sena kif iddur, għaliex huma jiem ta' mħabba infinita, sewwa li wieħed jirifletti aktar fil-fond dwar dawn il-kelmet tal-Kieb ta' l-Għerf. Kien Gesu' innifsu li aktar 'l-quddiem imbagħad ikkonferma ma' Nikodemu: "Alla hekk habb lid-dinja li bagħat l-İbnu 'l-wahdienja". (Għewi 3,15)

II-Henda tal-Lejl

Fil-kotba Mqaddsa, jidher punt sod zgur li l-hwejjeg il-kbar fil-istorja tas-Salvazzjoni ġraw bil-lejl, fil-kwiet u fis-skiet. Digħi fil-holqien tad-dinja Alla lil dak il-kaos u t-tawhid, isejjahlu "lejl" (Gen.1,5). Hemm imbagħad il-lejl tant qawwi u ta' tifsira għal Lhud, dak tal-Mogħdija tal-Mulej. Kien lejl ta' tifkira, lejl li l-Lhud ma nsew qatt aktar f'hajjithom. Kien l-ewwel lejl meta huma hassewhom tassep liberi, meħlusin u padruni tagħhom infuħhom. "Fix-xahar ta' Abib hargek il-Mulej Alla tiegħek, mill-art ta' l-Egħiġu BIL-LEJL". (Dt. 16,1). Fit-Testment il-Qadim din il-kelma hija użata għal 103 darbiet, u dan juri l-importanza u tifsir l-ieħor kollu marbut mal-kelma lejl.

Issa hawn ukoll; fit-twelid tal-Bambin, dejjem skond il-kliem tal-ktieb ta' l-Għerf, donnu kelli jiġi fil-henda sfiqa tal-lejl. L-evanġelista li jirrakkonta dan it-twelid divin, ma jsemmix direttament li sar bil-lejl. Almenu dejjem fejn Luqa jitkellem mit-twelid fis-sens dejjaq tal-kelma. Imma fl-istess waqt tat-twelid preċiżżament żewġ kilometri bogħod biss minn Betlem, fi rhajjal hiemed u sieket qalb id-deżer ixieħaf tal-Ġudea, illum jisumu Bet Sahur ġrat xi haġga bil-lejl. Din kienet l-ahbar sabiha u ta' ferh li l-angli war l-irragħajja. Hawn issa Luqa jitkellem bid-dettalji kollha: "F'dawk l-inħawwi kien hemm xi rħajja fir-raba', ghassha mal-merħla tagħhom BILLEJL". (Lq.2,8). Għalhekk mela li wieħed għandu ghax tassep iżomm li dan it-twelid tas-sema sar fil-hemda siekta tal-lejl. Ma' dan il-punt ikomplu jaqblu l-kotba apokrifli li barra li jaqgħu hafna dettalji interessanti dwar it-twelid tal-Bambin kollha jżommu li kien bil-lejl meta twieled Gesu Bambin.

Issa l-ktieb ta' l-Għerf ikompli jidhol aktar fid-dettal meta jikteb: Il-lejl kien jaqbeż nofs il-mixja tiegħu. Għalhekk forsi matul il-mixja taż-żemminiet, nofs il-lejl tal-25 ta' Dicembru huwa l-hin tat-twelid divin f'Betlem tal-Lhudja. Twelid li kien kapaċċi jaqsam iż-żmien fi tnejn: dak ta' qablu u dak ta' warajh. Twelid tant mistenni għaliex għie mħabbar mijiet ta' snin qabel mill-profeti. Twelid li ma hawnx bħalu fid-dinja. Hekk ukoll ktieb l-Arċipriet Mons Alfons M. Hili fil-kurunella f'gieħ it-twelid ta' Gesu' Bambin fis-sena 1900: Din il-kurunella jien għadni nghidha mal-familja fi żmien il-jiem tan-Novena u wara l-Milied.

F'nofs ta' lejl u f'għar imsejken ġewwa Betlem int twelid ferħet l-art, ferah is-sema għaliex kollox fis-ġeddid. Ahna wkoll nifruhu u nilqgħu Dik il-barka li int xerridt.

II-Logos

Il-kittieb spirat tal-ktieb ta' l-Għerf ikompli jitkellem min-nom Kelma, fil-Grieg Logos. U hawn forsi nidħlu aktar

fil-qalba tal-misteru ta' l-Inkarnazzjoni. It-tifsira ta' din il-kelma hija wahda wiesa hafna. Biżżejjed ngħidu li fit-Testment il-qadim dan it-terminu huwa miktub għal 253 darba. Hekk fis-Salmi: "Kif jista' zghażu jidher kollha". (S.119,9) Ukoll Isaija "Il-Kelma tal-Mulej tibqa' għal dejjem". (40,8).

Però dejjem biex ikompli iqawwi l-argument tiegħu dwar il-miġja straordinarja ta' din il-Kelma t'Alla, l-awtur jorbot magħha aġġett tassep interessanti, u kollu kemm hu partikolari: Dan huwa "setghana", bil-grieg *pantodunamos*. Dan l-aġġettiv qiegħed fis-singolar u maskil, għaliex it-terminu logos bil-grieg huwa fil-maskil. Fil-Bibbia ta' Saydon jidher li hemm xi fit-tad-differenza. Difatti naqrax hekk: "Il-kelma tiegħek li tista' kollox". U allura hawn it-test ifakkarna direttament fil-holqien tad-dinja b'ull ma fija. Kolloks effett tal-Kelma setghana u kreatrīċi t'Alla saru s-smewwiet u l-art.

Issa biex tkompli aktar toħroġ għad-dawl il-qawwa u s-setgħa divina ta' din il-Kelma li harġiet mit-tron tas-sultan tas-sema, sewwa ngħidu li l-aġġettiv "setghana" qed jiddekskrivu n-nom Kelma Logos, fil-Bibbia tas-Sebghin (LXX) kollha qiegħed użat biss darba wahda orha. U toħroġ il-ġhaġeb qiegħed ukoll fil-ktieb ta' l-Għerf biss; it-test huwa dan: "Għax setgħet ukoll IDEK SETGHANA, li ikompli l-paġna 6

ĠIMGHA TAL-PARROCCA

Imfakkar il-Hbit fuq Għawdex fl-1551

Nhar il-Hadd 11 ta' Novembru 2001, Jum it-Tifkira, il-Parroċċa tagħna fakkret dak l-avvenimenti tragici li sehhew f'Għawdex 450 sena illu, meta l'Lulju tal-1551 il-bicca l-kbira tal-parruccani tieħie bħala skjavi mill-kusari Ottomani. Il-kappillan ta' dak iż-żmien Dun Lawrenz de Apapis (1550-1586) kien ukoll meħud bħala prigunier ġewwa Konstantinopoli fejn baqa' jaqqid l-missjoni tieghu ta' kappillan mal-parruccani maqbuda sakemm gie midfi fl-1553. Meta Dun Lawrenz de Apapis gie lura Ghawdex, fejn kien ukoll Nutar Pubbliku u rappreżentant ta' l-Isqof ta' Malta, hu medd għandu ghax-xogħol biex jirriorganizza l-Parroċċa u jibni mill-ġdid il-knisja parrokkjal-lik dedikata li San Ġorġ.

Fi tmiem Koncelebrazzjoni Solenni bis-sehem tal-Kapitlu tal-Kollegjata Għorġjana, Mons Arcipriest Dr. Joseph Farrugia, bielex lapida kommemorattiva ta' dan l-avveniment.

Din il-Koncelebrazzjoni kienet wahda min sensiela ta' attivitajiet liturgici, kulturali u pastorali li kienu jinkludi l-participazzjoni tal-Kor Laudent Pueri taħt id-direzzjoni ta' Dun Gorġ J. Frendo u tal-kor Stevenich Male Voice Choir ta' l-Ingliterra.

Matul il-Ġimħa tal-Parroċċa hadu sehem ukoll-E.T. Mons Nikol Cauchi, Isqof t'Għawdex u Dekan tal-Kapitlu Għorġjan, is-Sur Paul M. Cassar, Sindu tal-Belt Victoria, Il-Professur Dr. Joe Friggieri, Kap tad-Dipartiment tal-Filosofija ta' I-

Mix-xellug għal-lemin: Prof. V. Mallia Milanes, Dr. Maria Frendo, is-Sur P. Mizzi u in-Nutar G.P. Pisani f'wahda mil-laqgħat li saru.

Universita' ta' Malta, il-Professur Victor Mallia Milanes, Kap tad-Dipartiment ta' l-Istoriga fl-Universita', innuti Dr. Paul George Pisani u Dr. Eugene Montanaro, Dr. Maria Frendo, lecturer fl-Universita, I-istoriku u pubblikatur is-Sur Pawlu Mizzi, Bro. Domenic Rosso, Kap tal-Kulliegħ De La Salle, is-Sur u s-Sinjura T. Gauci li huma l-presidenti ta' l-Għaqda ewropea tal-Familji Nsara u is-Sur Antoine Vassallo, Vice-President tal-Kunsill Pastorali tal-Parroċċa. L-aktivitajiet li saru kien organizzati mill-Kunsill Pastorali tal-Parroċċa tagħna bil-ghajnejn u l-kollaborazzjoni tal-Kumitat Storiku Kulturali tal-Bażiċċa.

Fl-okkażżjoni tat-tifikira tal-hbit fuq Ghawdex fl-1551 saret wirja storika mill-Grupp taż-żgħażaq 234 tal-Parroċċa fil-kappella ta' Santa Katerina. F'din il-wirja kien hemm esebit il-volum prestiġġus ta' l-atti notarili tal-Kappillan Dun Lawrenz de Apapis. Dan il-volum gie mislu għal din l-esibbizzjoni bil-kollaborazzjoni ta' Dr. Franco Pellegrini ta' l-Arkivji Notarli tal-Belt Valletta u seta' jkun esebit bil-ghajnejn tal-Liberrija ta' l-Universita' ta' Malta.

Biex tibqa' imfakka din l-esibbizzjoni I-Kumitat Storiku Kulturali ppubblika ktejjeb mhejj Paul George Pisani, b'dettalji u dokumentazzjoni dwar l-avvenimenti ta' l-1551 u dwar dak kollu li kien h e m m esebit.

Dun Lawrenz de Apapis
Rappreżsal tal-Parroċċa ta' San ġorġ
in-Grizzliet sed-1551

Dokumentazzjoni u l-ekspozizzjoni
Museum Nationalis San Ġorġ, Victoria
organizzata minn il-Ministru għal-Ispejja
3-11 Novembru 2001

Paul George Pisani

National Museum of History
Victoria, Gozo

DUN LAWRENZ de APAPIS

Benefattur Ewljeni ta' l-Ġħawdexin

L-Omelija ta' Mons Arcipriest Gużeppi Farrugia fil-Konċelebrazzjoni Solenni li saret il-Hadd 11 ta' Novembru 2001 b'tifkira tal-Kappillan Dun Lawrenz de Apapis u l-vittmi tal-hbit fuq Ghawdex fl-1551.

Gesu kelli d-drawwa li jaqbad kwadru mill-istorja jew il-kultura ta' ġensu, li kien il-poplu Lhudi, janalizza b'mod mill-iktar semplicej u jagħmel minnu sfond jew ghoddha ta' tagħlim biex iġedded is-socjetà ta' żmienu.

"Smajtu x'intqal", kien jghid lil dawk li ried jgħalleml. "Smajtu x'intqal" ..jew.."tafu kif jagħmlu l-Farjeż" ..u wara li jiddeksri x'kien jintqal jew isir, kien jaġħi t-tagħlim ġidid tieghu: "Imma jien ngħidlikom."

Hekk kien jaġħmel Gesu, ifakkur u iġedded. Daqq kien iġedded billi jikkundanne dak li fiha kien ifakk (eż-żebi) it-tradizzjonijiet hžiena tal-vendikazzjoni, tad-divorzu, tal-kalunja, u jghid kif għandu jkun fid-dinja l-ġiddi, fis-saltna l-ġiddi li ġie jwaqqaf.

Kien iġedded ukoll billi jfakkar f'dak li kien apparentament tajjeb, u jgħalleml kif jista' ikun aktar awtentikament tajjeb. Għalhekk qal: "Jien ma gejt biex inkisser il-liggi u l-profeti, imma gejt biex inwassalhom ghall-perfezzjoni". Is-saltna li ried iwaqqaf riedha tkun "ta' perfezzjoni". L-amar tieghu ilīla kien u għadu: "Kunu perfetti bhalma perfett hu missierkom li hu fis-smewiwt."

Għalhekk Gesu ma ġiekk iġiżżi it-tempju imma gie biex jibni mill-ġdid b'gebel aqwa, il-ġebel spirituali. Gesu ma ġiekk biex itemm ir-religion ta' Israel, imma biex jimilha bil-

grazzja gdida tieghu halli hekk nagħtu qima lili Alla I-Missier fil-imbabbu ta' l-Ispiritu u fil-verita' tieghu, jiġifieri ta' Kristu. Gesu ma ġieq biex jeqred id-dinja b'xita ta' nar qadim, bhal dak li niżel f'Sodoma u Gomorra, jew b'dilluvju qerriedi, bhal dak li ghaddha lill-holqien mill-ewwel esperienza kollettieta tal-mewt, imma ġie biex lill-holqien iġeddu, l-istorja jgħedidha, is-socijeta' jagħmilha ġidra bil-preżenza u l-azzjoni tieghu, u bil-kollaborazzjoni dinjutuża tagħna.

Dan - irru niftaku - ried jagħmlu fi kwadru soċċiali ta' tolleranza, sabar, gradwalta', rispett lejn il-liberta' tagħna u possibilment f'kuntest ta' paċi.

Id-dinja, pero' - u dan ukoll ma rridux ninsew - wiegħbet bl-intolleranza lejn Kristu u l-verita' tieghu; wiegħbet bil-persekuzzjoni, il-mibgheda u t-tiġri li minn żmien gal-ihor habtu fuq il-Knisja f'suriet diversi u b'qilliet sorprendenti. Hu f'dan il-kuntest bibliku, storiku u kulturali li qed niftaku fi ġraja ta' nifuk u ferħ li l-Parroċċa ta' San Ġorġ (li ahna nsejħuha "tagħna") għaddeit minnha 450 sera ilu. Ghid "il-Parroċċa ta' San Ġorġ". Inkun aktar korrett jekk ngħid "il-Parroċċa ta' Ghawdex" għax l-Għawdex kollha ta' dak iż-żmien kien jaraw f'din il-knisja parrokkjali d-dar tagħhom, il-bennienha ta' dinhom u l-ghajnej viżibbal tagħnejha tagħhom imħarsa minn San Ġorġ, il-Patrun smewi ewljeni tal-għażira.

Benefattur ewljeni ta' l-Għawdexin li għadew mit-tiġrib il-kbir tal-1551 kien il-predeċċessur tiegħi f'din il-Parroċċa Dun Lawrence de Apapis, li dwaru tkellmu b'sengħa u kompetenza diversi kelliema li kellna foṣtna fil-jiem li għaddew. Għalhekk kien jaqraq li llum nista' qiegħi bixx ħarru hajr lili Alla għat-tajeb kollu li kellu fihi u għall-ġid kollu li wettaq foṣtna.

Jekk il-benefattur ewljeni kien il-Kappillan Dun Lawrence, il-protagonisti vera kienu l-vittmi, jiġifieri l-mijiet ta' Ghawdexin, forsi wkoll eluf, li bit-tradiment ta' dawk li kellhom iħarsuhom ġew mibjugha għal 30 biċċa tal-fidda, u 10 magħħom. Ghax, "b'fidda", milli jidher, kienu jgħoddhu ruħħom is-

Mons Arcipriest ibierek il-lapida f'gieħi
Dun Lawrence de Apapis.

sidien tal-kastell u b'karfa kienu iġħoddu lill-poplu li kien jifforma l-Parroċċa tal-ħaġar mibni madwar il-knisja parrokkjali tieghu dedikata li San Ġorġ.

Tajjeb li niftaku f'dawn missirijietna bi ħniex u ġieħ.. u nitghallu minnhom ghax ir-realta' kulturali u soċċiali ta' żmienhom mhix wisq imbeġgħda minn tagħna luu.

Imienhom kien żmien ta' konfliett bejn il-İslām, ir-religjon imxandra mill-messaġġier Muhammed, u l-Knisja, ir-religjon imwaqqfa minn Kristu, l-İben t'Alla magħmul bnediem.

F'dak iż-żmien l-İslām kien qed jagħmel hitu biex jieħu post il-Fidi Nisranija fil-qala tal-bnedmin. Hekk ukoll qed jagħmel fid-dinja tallum. M'hu jagħmel xejn hażi li jiaprova jikkonvċi lill-bnedmin fil-“veritajet” tieghu, sakemm dan jagħmlu b'tolleranza, b'qima lejn id-dinjita' umana u fir-rispett tal-libertajiet tal-bnediem.

Madankollu ahna ma nistħu qatt ninjoraw it-tagħlim ta' Gesu li qal: "Jien il-verita', it-triq u l-hajja", nziu nħidu... u mhemmx ohra ghajnej. Għalhekk waqt li l-İslām jieħi li l-verita' hi tieghu, it-triq tas-salvazzjoni hi dik li jfassal hu, u l-hajja hi dik li joffru hu, ahna nisimghu lili Gesu ienni: "Smajtu xi ntqal (li hemm veritajiet ohra barra tieghie) imma jien għid il-kom: "Jiena it-triq.. is-sewwa.. il-hajja." Smajtu x'qed jingħad, tħidilha l-Knisja, li "kull religjon hi trix taħbi għal-Alla u għall-hajja", imma jien nħidilkom, bil-kelmiet ta' Pietru li mhemmx salvazzjoni hlief f'Gesu Kristu li qam minn bejn il-miwt.

Għalhekk, hut, ninsabu fiti jew wiqq fl-istess sitwazzjoni li sabu ruħħom

fiha missirijietna fil-Parroċċa tagħna 450 sera ilu meta tieħed bi vjolentja l-Barberija jew Kostantinopoli fil-jasjar taht il-Miſiġġi ta' l-Imperu Ottoman.

Uhud minn missirijietna, fosthom il-Kappillan ta' San Ġorġ, sabu l-fidu u helsu mill-jasjar u ġew lura fil-ġżira Nisranija tagħna u bnew mill-ġdid il-hugriet tagħhom fosthom, din il-knisja parrokkjali, il-kenn tagħhom. Iżda oħrajn ma sabux minn jidhom, mill-ixx kollha, forsi wkoll sabu minn ifixx il-kollha, mill-ixx kollha, mhux eskużi werrieta li setgħu jiggwadjanaw mill-hemma tagħhom. Uħud minn dawk li baqqu Kostantinopoli baqqu fidli għal Kristu u wlied u lieftu tiflu l-aqwa teżor li jista' jkollna: Kristu nnifsu. Ma nikkunddawhomx, imma nitghallu minnhom u mill-esperienza tagħhom.

Aħna, illum ukoll, f'pajjiżna stess, qed niġu mġarrba b'mod li qajla nistħu niflu għal-ġħidu. Xha nagħmlu? Nagħmlu bhal hutna ta' 450 sera ilu li ġiżżejjem shah fil-fidi. Nagħmlu bhal missirijietna, li ġew lura u nħaqdu ma' dawk l-Għawdex li skampaw il-jasjar, fil-formazzjoni ta' socijeta' Nisranija li fittekk il-faraġ u l-fiducja tagħha f'Gesu Kristu u l-ġrazzja tieghu. Nagħmlu bhal Kappillan Dun Lawrence de Apapis li b'kura għaqqa Misilim li kienu qed iż-żarru; li it-tama u sab il-helsien u reġa f'Għawdex fost niesu u l-parruccani tieghu, li b'vejżjoni bena mill-ġdid il-knisja parrokkjali ta' San Ġorġ biex nistħu nibqgu ngawduha anke luu; li b'sagħiċċu fettekk li jidu 'l-quddiem il-Għawdex Nisranji billi haddem it-talenti kollha tieghu ta' b'niċċed intelligenti, nutar pubbliku, amministratur ekkleżiastiku, Nisranji karitatolevu u talenti ohra biex jaġhti seħmu, anke jekk dan kien zgiġi bil-miżuri tagħhom, biex tissawwar is-saltnejn għidha ta' Gesu foṣtna.

Tixraq, iva, it-tfkira tallum u j'alla tibqa' foṣtna u thallxi ġid spiritwali finu u fi għixx.

IL-KELMA T'ALLA SARET LAHAM

jaqbad minn paġna 3

sawwret id-dinja" (Gherf 11,17). Immela l-aġġett setghana, la darba użat man-nom id, u darba oħra biss man-nom Kelma, logos, ikompli jixxet dawl qawwi dwar it-tifsira mimlija u shilha tan-nom Logos, Kelma.

Mistoqsija oħra interessanti li għandu jagħmel kull min jaqra u jirrifletti dwar dan it-test hija din. Il-kelma setghana qabel ma niziż hawn fostna fid-dinja fejn kienet tghix? Fejn kienet l-ghamara tagħha? It-tweġibha neħdu minn kliem l-aġġografra stess. "Mit-tron tas-sultant tas-sena." (18,15) Dawn huma tħitt kelmiet oħra li jissiegħillaw il-qawwa u d-divinita' ta' din il-Kelma setghana. Nibdew mill-kelma tron, kelma użata fil-Malti imma ġejja mill-istess iħsien Grieg *thrōnus*. U dan it-tron mhux le ta' xi sultan ta' din id-dinja, li il-lum hawn u ghada iġiha għal dejjem, imma dan it-tron qiegħed fih-sema. La nsemmu t-tron, dritt wieħed jahseb li hemm xi sultan, u fil-fatt hekk hu, sultan kollu kemm hu speċjali u uniku, għaliex ġej mis-sema. L-ahhar kelma hija sema. Għan-nies Semiti, is-sema huwa l-post ta' l-allat, l-imkien fejn jixxu l-qawwiet divini, il-post minn fejn jiġi d-dawl, id-dlam, l-irijeh, ix-xita, ecc.

Mela ma jidfa ebda tifsira oħra għan-nom Kelma, Logos. Din hija t-tieni Persuna li sa mill-eternità kienet ma' Alla u hija Alla. Hekk hafna snin wara jikkonferħa l-evangelista Gwanni: "Fil-bidu kien il-Verb, Logos, u l-Verb kien ma' Alla, u l-Verb kien Alla" (Gw 1,1).

F'Nofs I-art

Fost il-poplu magħżul kolloks kien jidher li wasal għal' milja tiegħu, jidher li kien hemm stennija qawwiwa u tant mixtieqa. Qaib il-poplu tal-Gallilja, tas-Samarija u tal-Ġudea, kien hemm suġġett wieħed, li kulhadd itambar dwaru u fuqu. "Imma meta ser jidher dak li ġie mħabbar mill-profeti, forsi jeħlislis darba għal dejjem mill-barranin." Il-Lhud kienu jistennew xi sultan qawwi, setghani u li r-rebha aħħarja tkun żgur tiegħu. Jiġi billi jagħmel

hoss kbir, tant li kulhadd jintebah bil-miġja tiegħu.

Il-kittieb sagru qed jagħmel kuntrast kbir u qawwi tassew bejn is-sema, fejn kienet l-ghamara tal-Logos, il-Kelma u l-art, tant li ma jibżax is-ejhha "mishuta". Huwa f'dan is-sens qawwi ta' kuntrast bejn is-sema u l-art, li din l-ghamara ġidha tisnejja "mishuta". Iżda hawn kelħha tkun l-ghamara ġidha ta' dan Gesù, l-Emanwelji. Fost tant bnedmin midinbin u morda b'kull xorta ta' mard spirituali, u dan biex ifeqja qhom.

Issa l-kliem tal-ktieb ta' l-Għerif ikompli jiġi ssigillat bi kliem l-Evangelista San Gwann. Dan il-kittieb wara li fl-ahħar snin ta' hajtu u mdawwal mill-Ispru Qaddis irrifletta fil-fond dwar il-misteru ta' l-Inkarnazzjoni u wasal biex kiteb dawk il-kelmiet immortal: "*L-Iben t'Alla sar bniedem u għammar fostna*" (Gw 1,14). Propriamente it-test grieg jaqra hekk: Ho Logos, il-kelma saret laham. Mela Gwanni hawn ukoll qiegħed jaqbel perfettament ma kliem il-ktieb ta' l-Għerif, preciżiament it-test li fissirna u spjegajna. Gwanni l-evaġġelista l-mahbub, tanti irrifletta dwar l-Inkarnazzjoni ta' Gesù, kif ukoll biex jehodha bil-qawwa kollha kontra l-ereżja tad-Doċċi, li kieniu jgħallmu li Gesù kien biss apparenza, tarah u daqs khekk, Gwanni kiteb li l-Logos saret laham, *sarks*, il-Logos, li sa mill-eternità kien mal-Missier u daqs il-Missier f'kolloks, issa deher bniedem bhalna f'kolloks.

Fil-milja taż-żminnijet, meta kolloks kien jidher imhejji u l-herqa ta' l-istennija kienet fit-tokk tagħha, din il-Logos, il-Kelma niżżeq mit-tron tagħha tas-sema biex tibda tgħix fostna u magnha. Hawn jikkumenta Santa Wistin: Alla jsir bniedem biex il-bniedem isit Alla. Żgur li punt għola aktar minn daqshekk wieħed ma jsibx, wieħed ma jistax jaħseb dwaru.

Quddiem dan il-misteru tat-tweliż Bambin, ma jidfa xejn x'ngħamlu ghajnej nisfu u nroddu hajr li Allu ghax "L-Iben t'Alla sar Bniedem u għammar fostna" (Gw 1,14).

IL-FERH TAL-MILIED

Għal darb oħra qiegħed nikteb dawn il-versi għall-Milied; Tempus fugit! Iż-żmien jahrab u dil-festa wara l-bieb.

Din hi ġraja mistennija għaliex magħha ġoġib ferh kbir illi jidla "l-qub hienja sew ta' l-ghani sew tal-fqir.

Sa minn kmieni l-familja tibda thejji għal-fest, ta' quddiem tiġi n-Novean-fnoxs id-dar il-grotta lesta!

Għaliex hbieb nifluu ghajnejna; m'hemmx Milied mingħajr Bambin u jekk spazju nsibu għal kollok luu nagħtu l-ewwel hin.

Għaddew, tgerbu żewġ millenji mit-tweliż id-ta' Gesu' Betlem, iżda d-dinja, ma' Dicembru sa minn kmieni luu sselleml.

Għaliex tifhem li id-ġraja ma kenitx wahda komuni; quddiem tit-tarbija fqajra rejjiet mielu, sinjuruni,

u inxteħtu gharkubbtejhom jaduraw u jaḡħu qima; deheb, incens, mirra, offrewħha bhala radd ta' hajr u stima.

Jekk tassew tridu l-ferh thossu li jiġi mieghu l-ġibbieha ibdekk ix-biex jidher li ġiġi tibbi' l-ġibbiha id-dher.

U ġrew lejn il-ġħażu ta' Betlem biex jidher bit-tarbija illi mlief illi qalbhom twajba b'hena, ferh u armonija.

Bhal dal-ferh, hbieb, nixteqirkom f'dawn il-jiem sbieħ tal-Milied-Jalla qalbkom tkun mimlija Sliem u Paċċi tas-smewiwt.

Kav. Joe M. Attard

**ROKNA
GHAT-TFAL**

Għeżeż Tfal

Kif intom! Nittama li tinsabu taibin!

Igur li taqblu mieghl li ninsabu fl-isbah żmien tas-sena, żmien għażiż u tant mixtieq u mistenni kemm mill-kbar kif ukoll miz-żgħar; żmien li fi inhossu ferħ mhux tas-soltu, ferħ ġenwin u sincier li ma tagħthulniex id-dinja. Ghax ma rixx nisew li qofol ta' daw il-fest kollha ma jikkonsistib biss l'ixx iċkla taċċa, fir-rigali, fit-tiżżeen ta' god-dar u fit-toroq, imma l-presepu bil-Bambin, li ma hu xejn ghajt it-tifikira tat-Tweliż tal-Bambin Gesu' fl-ġħarru tħallu Betlem 2000 sena illu. W għalhekk inheġġikom, għeżejj tħallu biex fit-ċentru d-dar tagħhom isaltan il-presepu.

Mhux biss, Izda nirrakmandalkom li matul in-Novena li żgur tgawdu fil-Bażilika tagħna, fil-ghaxija, qabel torqu, issibha hin tmorru quddiem ix-xbieha tac-ckejken Bambin, u titoluh dak kollu li teħtiegu, sakemm dan hu ta' ġid għal rubkkom u ċisimkum.

Qabel il-Milied, matul Dicembru, għandna wkoll il-festa ta' l-Immakulata Kuncizzjoni, festa għażiż li tfakkarna fit-trissil bla' tebġha tal-Madonna, festa li ssir bil-banda u l-isparar u li fiha għandek issib xi whud li jżanzu xi libsa sabiha h'mod specjalini in-niea.

Naturalment, il-Milied, iġib miegħu wkoll il-vaganzi li lkoll tieħdu gost bihom. Gawduhom sew u tqoqghux lura milli tagħtu xi daqqa t'id id-dar meta tigħu mitħlu. Sibu hin ukoll qbal xi ffit nari tażeeb. Jien ma nafx kif behsieb kom-

|s-Sengħa Ta' L-Imħabba

Nhar is-Sibt 20 ta' Ottubru l-Astra Dramatic Company ipprezentat il-kummiedja socijal "Is-Sengha Ta' L-Imhabba" ta' Gorg Pisani. Il-kummiedja giet imtella fis-Sala Giuseppe Giardini fil-Kumplexx ta' Teatru Astra.

Din kienet biccxa xogħol impenjattiva hafna ghaliex hija opa letterarja li mhux bilfors tappella ghall-udjenza generali. Iżda kemm l-attendenza kif ukoll ir-rectar bil-għallu u b-attenzjoni kbira għażi għad-dan. Hargħu l-hsieb wara wara l-tema socijal ta' Pisani. L-atturi kienu kollha żgħażaq li jidher partu mill-Għaqda Zgħażaq La Stella. Dan kien pass qiegħi għal-ġaqqa t-tarbiex. Maria Zammit Borg għaliex Pisani iffokka x-xogħol tiegħi f'ambjent ta' studenti universitari. Għalhekk id-direzzjoni żammet fejfelment mal-hsieb u l-intenżjoni ta' l-

tghaddu l-ahhar jiem tas-sena! Iżda fis-sala tat-teatru Astra, sa nneħħu s-siġġijiet u nagħmlu ikla kbira. Hajru lil-tad-dar u ejjew magħhom. Tieklu tajjeb u tistgħu tarbiha wiċċi għall-wiekk.

U tinsewx, li mas-sena l-ġidja, għandna d-drawwa li nagħmlu xi proponimenti. U dawn ma jagħmluhomx biss il-kbar, imma anke tħal bhalkom. Jien mhux ser noqghod nindhalikom, l-żda txaqt biss ngħidlikom kelma ta' ġid. Araw li jkollkom deejem kumpanija ta'bja, tiegħi għas-sejħat li tagħim il-parrocca, tattendu għal-lezzjonijiet tad-duttrina u formazzjoni nriranja anke wara li tkunu rcevejtu l-Grizma ta' l-Isqof, ma tħallux bla bżonn l-iscola u tkunu deejem ubbidenti u empli.

Nawguralkom mela Milied hieni u qaddis u sena ódida kollha risq u paci.

KOMPETIZIONI

- Għandkom zmien biex twieġbu sal-15 ta' Jannar
- 2002 u ibghatu t-tweġiblet tagħkom f'dan l-Indirizz: L-Editur, IL-BELT VICTORIA, Centru Parrokkjali,
- Bażilika San Għor, Victoria, Ghawdex.

II-Mistä pääsiäiset huomaat?

1. F'liema żewġ postijet f'Għawdex issir il-festa tal-Kuncizzjoni?
 2. X'inhu l-iktar importanti fil-festa tal-Milied?
 3. Xi tħisser il-kelma NOVENA?
 4. Ikteb qawl bil-malti li fib tissemma l-kelma MILIED?
 5. Skond it-tradizzjoni x'kien jisimhom it-tliet Slaten Maġi?
 6. Ghaliex dawn ma marrux għand Erodi wara li sabu lit-Tarbija Divina?

*Ir-rebbiex tal-kompetizzjoni tal-harġa Sett-Ott 2001
kien : Matthew Xerri, San Gorg, Triq San Duminku,
Victoria.*

Charles Briffa, President ta' l-Akkademja fal-Malti, li esprima s-sodisfazzjon tieghu li l-Kumpless tat-Teatru Astra hasse l-obbligu li jfakkar lil Pisani, li kien membru ta' l-Akkademja s mit-twaqqif tagħha, kif ukoll għaliex ippreżenza lill-publiku. Għawixi vogħi letteraturi bħal dan.

Is-Sengha Ta' L-Imhabba saret bhala parti minn festival kulturali li nzamm fil-belt Victoria b'tifkira tal-Poeta u Kittieb Ghawdexi Gorò Pisani.

In-Nutar Paul George Pisani, iben i-awtur tal-kummidja-socjali, jidher jindirizza
L-Industrija Elektronika is-koncessjonati fuq minn il-konsilier tal-awtoriteta

KUNCERT SINFONIKU

Nhar is-Sibt 24 ta' Novembru I-Banda Cittadina La Stella esegwiet il-Kuncert Sinfoniku Annwal tagħha fil-Teatru Astra. Il-publiku numeruż il-attenda għal dan il-Kuncert setā japprezzha għal darba oħra l-liveli għoli ta' eżekuzzjoni mużikali li din il-Banda ewlenja t'Għawdex, taħbi id-direzzjoni tal-Professor Joseph Vella, saref sinonim mieghu.

Il-Banda fethet il-prógramm ferm impenjattiv tagħha bl-overtūr Armonia dell'Ottocento tal-kompozit A. G. Marchesini. Din l-overtura tat-prova oħra, jekk kien hemm bżonn, ta' l-eċċellenza fissejjonni ta' l-instrumenti tan-nifs. Innoti akut li huma miktuba għassejjonni tal-klarinetti jaqgħim lu minn din is-silta klassika, il-Banda esegwiet wahda mill-isbah overtures Rossinian L'Italiana in Algiers. Il-Banda dahlet sew-fi istil hafif, mexxej u fl-istess waqt celebrativ, li jikkaratterizza din l-overtura. Wieħed ma jistax ma jinnotax ic-carezza u l-artikolazzjoni ritmika preciża u puntwali li intwerew mid-diversi sejjzonijiet tal-band, tibda' mill-interventi il-prim klarinettist Mario Galea u tibqa' sejjer. L-ispirtu ferm pożiitv, cajtier u dinamiku ta' Rossini kien jinhass matul l-eżekuzzjoni ta' din l-overtura brillanti.

Tajjeb ghall-gejjieni. Is-solista għamel unur lill-kumpless bandistiku li fih trawwem, lill-ghaliex tiegħu Noel Beck, kif ukoll lis-Surmast Direttur li wera fiducja fih u li hu l-isparruzzjoni kontinu għall-kisba ta' livelli dejjem għolla fil-qasam ta' l-interpretazzjoni mużikali.

Wera din is-silta klassika, il-Banda esegwiet wahda mill-isbah overtures Rossinian L'Italiana in Algiers. Il-Banda dahlet sew-fi istil hafif, mexxej u fl-istess waqt celebrativ, li jikkaratterizza din l-overtura. Wieħed ma jistax ma jinnotax ic-carezza u l-artikolazzjoni ritmika preciża u puntwali li intwerew mid-diversi sejjzonijiet tal-band, tibda' mill-interventi il-prim klarinettist Mario Galea u tibqa' sejjer. L-ispirtu ferm pożiitv, cajtier u dinamiku ta' Rossini kien jinhass matul l-eżekuzzjoni ta' din l-overtura brillanti.

Ir-raba' silta, Selection mill-opra La Forza del Destino ta' Giuseppe Verdi gedded memorji sbejn tas-success kbir li kisbet in l-opra meta tħellgħet fit-Teatru Astra taħbi id-direzzjoni ta' Joseph Vella stess, li hu wkoll id-Direttur Mużikali ta' Teatru Astra. Il-Banda laqghet l-istīfa bil-partitura kumplessa u mimpjija bil-melodiji īmmortali tofrri u harget bi-unuri kollha. Il-padrurnanza fit-teknika u fil-interpretazzjoni li uriet il-banda huma rifless tal-padrurnanza assoluta li wera s-Surmast Direttur ta' l-İraqaq kollha li jifurraw in-nisqa ta' din is-selection drammatika. Il-maestraja murija b'diskrezzjoni kbira li huma sinonimi ma' l-istīfa ta' Joseph Vella għenu mhux fit-tibexxha. Il-Kuncert għidha tħalli kollha, li jidher kien aktar akuti. George Apap hareġ bl-unuri kollha u spikka sew fil-qasam tat-teknika kif ukoll fil-qasam tad-dinamika u tal-fraseġġi intelligenti. Taħbi id-direzzjoni magistrali ta' Joseph Vella, il-Banda komplet perfettament mas-solist u fl-ebda mument ma ddominat u wriet sensibilità kbira fl-interventi tagħha. Kien kuncert li wera l-livelli għalli li laħqed il-Banda u fl-istess waqt tawgħura ferm

(althor) u Anton Sacco (euphonium) haqqhom kull tifħir ghall-interprettazzjoni stilistikament u teknikalment perfetta tagħhom. Dawn is-solisti komplu jonoraw il-tradizzjoni ta' primat li l-Banda La Stella dejjem gawdiet f'Għawdex fil-qasam tas-solisti.

Il-programm issokta bl-żekekk jidher kien aktar akuti. Il-Banda komplet perfettament mas-solist u fl-ebda mument ma ddominat u wriet sensibilità kbira fl-interventi tagħha. L-adtad tħalli kollha, li jidher kien aktar akuti. George Apap hareġ bl-unuri kollha u spikka sew fil-qasam tat-teknika kif ukoll fil-qasam tad-dinamika u tal-fraseġġi intelligenti. Taħbi id-direzzjoni magistrali ta' Joseph Vella, il-Banda komplet perfettamente mas-solist u fl-ebda mument ma ddominat u wriet sensibilità kbira fl-interventi tagħha. Kien kuncert li wera l-livelli għalli li laħqed il-Banda u fl-istess waqt tawgħura ferm

Il-Kuncert għie li tmiemu bl-żekekk jidher kien aktar akuti. George Apap hareġ bl-unuri kollha u spikka sew fil-qasam tat-teknika kif ukoll fil-qasam tad-dinamika u tal-fraseġġi intelligenti. Taħbi id-direzzjoni magistrali ta' Joseph Vella, il-Banda komplet perfettamente mas-solist u fl-ebda mument ma ddominat u wriet sensibilità kbira fl-interventi tagħha. Kien kuncert li wera l-livelli għalli li laħqed il-Banda u fl-istess waqt tawgħura ferm

Il-Kuncert għidha tħalli kollha, li jidher kien aktar akuti. George Apap hareġ bl-unuri kollha u spikka sew fil-qasam tat-teknika kif ukoll fil-qasam tad-dinamika u tal-fraseġġi intelligenti. Taħbi id-direzzjoni magistrali ta' Joseph Vella, il-Banda komplet perfettamente mas-solist u fl-ebda mument ma ddominat u wriet sensibilità kbira fl-interventi tagħha. Kien kuncert li wera l-livelli għalli li laħqed il-Banda u fl-istess waqt tawgħura ferm

